

BISKOPPEN OVER HADERSLEV STIFT

Haderslev d. 10. november 2020

Til

Statsminister Mette Frederiksen
Udenrigsminister Jeppe Kofod
Justitsminister Nick Hækkerup
Kirkeminister Joy Mogensen

cc. politisk ordfører Jesper Petersen

I forbindelse med forslaget til *Lov om prædikener på andre sprog end dansk* tillader vi, biskopperne for Haderslev, Ribe, Schleswig-Holstein og Københavns stifter, os hermed at give udtryk for en stærk bekymring for, hvad dette lovforslag i givet fald vil betyde for det dansk-tyske forhold og samarbejde.

Baggrund:

Siden Genforeningen har den kirkelige sameksistens i Grænselandet været præget af gensidig respekt for mindretallenes sprog og kultur, også i kirkelig henseende.

København-Bonn-erklæringen fra 1955 fastslår de statsligt garanterede rettigheder for mindretallene nord og syd for grænsen. Denne erklæring har gunstigt præget mindretallenes vilkår og det gode forhold mellem Danmark og Tyskland. Forståelsen af København-Bonn-erklæringen hviler på gensidighed: De forhold og vilkår, der gøres gældende for mindretallet på den ene side af grænsen, skal balanceres af forholdene og vilkårene på den anden side. I denne ånd har såvel det politiske som det kulturelle og kirkelige arbejde udfoldet sig på en måde, som i dag ses som et forbillede på positiv sameksistens.

De kirkelige forhold: På tysk side samler Dansk Kirke i Sydslesvig de 30 dansksindede menigheder i Sydslesvig (derudover er der en dansk menighed i Berlin og Hamborg). Og på dansk side samler Norschleswigsche Gemeinde de tyske frimenigheder, mens folkekirkens tysksindede medlemmer betjenes af 4 tysktalende folkekirkepræster. Dertil kommer Sct. Petri kirke i København, hvor der under kongeligt patronat er blevet prædiket udelukkende på tysk siden 1585. Folkekirken varetager således en væsentlig del af det tysksprogede kirkeliv i Danmark, mens

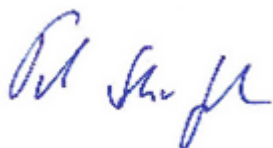
Nordkirche (den evangelisk-lutherske kirke i Nordtyskland) yder et tilsvarende tilskud til den dansksprogede forkyndelse i Sydslesvig.

Bekymring:

Vi ser derfor med stor bekymring på udsigten til at det dansk-tyske kirkeliv skal rammes af den planlagte lovgivning. Hvis det pålægges de tyske menigheder og præster, at alle prædikener skal oversættes og gøres tilgængelige på dansk, pålægger man ikke alene dem en stor byrde, men må også forudse, at de samme vilkår kan gøres gældende over for danske menigheder i Sydslesvig og i Tyskland i det hele taget.

Den positive ånd, der nu kendetegner Grænselandets kultur- og kirkeliv, vil lide skade ved, at det tyske sprog ikke længere anerkendes som ligeværdigt kirkesprog i de tysktalende menigheder.

I dette jubilæumsår for Genforeningen har mange mindedes den såkaldte Köller-tid (1897-1901) - en periode, hvor de preussiske myndigheder med Oberpræsident Köller i spidsen forsøgte at fortrænge dansk skole- og kirkesprog fra landsdelen. Det ville være historisk ironisk, hvis 100-året for Genforeningen skulle blive markeret af en lovgivning, som i realiteten desavouerer det tyske sprog i landsdelen og pålægger de tyske menigheder og præster ekstra byrder. Vi ville også med alvor konstatere, at denne lovgivning ville udtrykke stærk dansk mistanke til mindretallets anderledes sproglige tradition, og vi finder ikke, at der er nogen grund til denne mistanke.

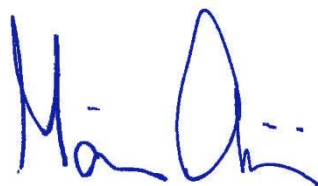
Peter Skov-Jakobsen
Københavns biskop

Gothart Magaard
Bischoff der Nordkirche in
Schleswig und Holstein

Elof Westergaard
Biskop over Ribe Stift

Marianne Christiansen
Biskop over Haderslev stift og
for Dansk Kirke i Sydslesvig